

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

אבות ז' יד אייר פסח שני תשפ

ערב שב"ק אמור ♦ לג בעומר

דברי אלוקים חיים מרן רבינו הגה"ק זי"ע

ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם **לנפש לא יטמא בעמיו**, ולהלן בפסוק (כב, א, ב), כתב וידבר ה' אל משה לאמור דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו מקודשי ישראל וגו'.

ויש לדקדק בפסוקים האלו באמרו "אמור" ולא אמר ודיברת או וציית, וגם הכפל לשון שאמר "אמור" ואמרת, וגם מה שכתב הכהנים בני אהרן, האם אנו יודעים מי הם הכהנים, אם לא שהם בני אהרן. וכן להלן (בפסוק כב, א, ב) כתב דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו מקודשי בני ישראל וגו' ולא קאמר הכהנים.

והנה רש"י הק' כתב ליישב כמה מהדקדוקים שמה שאמר הכתוב אמו רואמת הכוונה הוא להזהיר גדולים על הקטנים, ומש"כ בני אהרן הכהנים, הוא כדי להוציא את החללים וכן לאפוקי בנות אהרן, אבל בעלי מומין הם בכלל בני אהרן, וכשרים הם ויש בהם כל מצוות הכהונה.

והנה נפרש בעז"ה הפסוקים הק' בדרך רמז בעניני מוסר וחסידות, ומקודם נקדים להביא דברי קודשו של הרבי ר' אלימלך זי"ע בספרו הק' נועם אלימלך שכתב לומר כך, שיש שני גווני צדיקים, יש צדיקים שהם נתקדשו מאבותיהם, שהיו קדושים ויראים ושלמים, ולכן התורה מחזרת על אכסניא שלה והם מלאים תורה ומצוות, ומחמת שזכות אבותם מסייעתם, אבל לפעמים הם יכולים לבוא על ידי זה לפנייה וגדלות ויפלו מהר ממדרגתם.

אבל יש צדיקים הנקראים "נזירים" על שם פרישותם מעצמם מכיון שהם בני עניי הדעת, והצדיקים ההם לא במהרה הם יכולים ליפול ממדרגתם הקושה, דמכיון שאין להם על מה שיסמוכו, הם נכנעים בדעתם ומשגיחים על עצמם בעינא פקיא תמיד בלי הפסק שלא יפלו ח"ו ממדרגותם וזהו מש"כ "אמור אל הכהנים בני אהרן" שזה רמז לאותן הצדיקים אשר הם בני צדיקים והם נראים "בני אהרן" תזהיר אותם מאוד שלא יעלה על מחשבתם כלל יחוס אבותיהם, ורק שיזנו ויפרשו לעצמם פרישות מחדש ויבחרו להם הדרך הטובה, וזה מה שכתב דבר אל אהרן ואל בניו, וינזרו מקודשי בני ישראל, ר"ל שגם הם יהיו נזירים ופרושים מעצמם וישגיחו גם כן על עצמם מאוד, ולא ישגיחו על זכות אותם, כדי שלא יבוא להם חלילה, איזה התנשאות מחמת יחוסיהם, כי תועבת ה' כל גבה לב.

וזהו פירוש "אמור ואמרת" שהוא רמז לשתי מדרגות, שה' ציוה למשה שהוא צריך לחזור הדבר אליהם ולכפול להם הדבר, כדי שלא יחשבו שזכות אבותם הוא מסייעתם, ויפלו חלילה, ע"י זה לגיאות, ואז לא יפעלו כלום, וזה מה שכתב "ואמרת אליהם פירוש שלא ישגיחו על זכות אבותיהם, כי אם על עצמם, וזהו אמירה שתאמר להם את תיבת "אליהם" שיביטו רק על עצמם, וזהו אמירה שתאמר להם את תיבת אליהם, שיביטו רק על עצמם כאילו אין להם זכות אבות כלל, וזהו מש"כ לנפש לא יטמא בעמיו" כי על ידי עמיו, שהם היחוס אבותם, הם יכולים לטמא הנפש, ולכן הוכפל להם הדבר הזה מאוד, שיהיה להם הרגל דבר, ויבחרו הדרך הישרה ואז טוב להם ע"כ.

המשך בעמ' ב'

פניני חיים

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו. וברש"י ז"ל להזהיר גדולים על הקטנים. אפשר לומר ואמרת ר"ת ומלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו, וזה שרומז אמור אל הכהנים, הם ראשי עם בני אהרן שימשיכו טובות לישראל כנרמז בואמרת כנ"ל, ואם תחשוב שאין בכחך לעשות זאת, עז"א להזהיר גדולים על הקטנים, גדולים הם הקדושים אשר בארץ המה שנסתלקו כבר לעולמים, שימליצו טוב בעדינו על הקטנים, ועלינו מוטל רק לשמור את הנפש שלא יטמא בעמיו, ותחול עלינו זכות אבות. (שארית מנחם)

וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו (כב, כט) מי שנעשה לו נס וניצל מסכנה, צריך להביא תודה על הטוב שגמלוהו. ואף שהוא שמח כי הצילוה' מרעה, אך בעצם הענין הוא לא לרצונו. כי טוב יותר היה, לו לא היה בא בכלל לידי סכנה ולא היה צריך לנס. אם כן, אין קרבן תודה לרצון לאדם. אבל האמת היא, שצריך האדם לשמוח ביסורים שעברו עליו, כי לא לחנם באו, לו לא היה חוטא. ורק ברחמי וחסדי ה' ניצל. לכן גם כשתכפו עליו יסורים, ישמח בהם ויודה לה' שהענישו בעולם הזה ונתכפרו עוונותיו וכך מצינו בחז"ל ששמחו ביסורים דוד המלך אמר אשרי אשר הגבר תיסרנו ה'. וזהו, וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו. שתקבלו באהבה וברצון כל מה שעבר עליכם.

(כתב סופר)

והניף את העומר לפני ה' (כ"ג י"א). והניף הוא לשון ניאוף, פירוש שאפילו מי שנואף עצמו בעבירה גדולה כזו – את העומר – כשהוא מקושר עם הצדיק – נמחל לו, וזה מרומז בתיבת את העומר – רומז על הצדיק, וכמאמרם ז"ל (סנהדרין ק') עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, ועומר מספרו ש"י, ובהתקשרותך עמו אזי תזכה שתהיה לפני ה', ובלבד שלא יוסיף חטא על פשע, וישמור עצמו להבא שלא ישוב לכסלה.

(אור לשמים)

וספרתם לכם ממחרת השבת. (כג, טו) הנה עיקר בקשתם של ישראל הוא שיכלו לעבוד את השי"ת כראוי, וזהו כל מגמתם בעתירתם לפניו, ולא על צרכם ופרנסתם. אמנם יש עת לישראל שאינם במדרגה זו ומתפללים להשי"ת עבור עניני צרכם ופרנסתם, אפס כשישראל הם במדרגה גדולה, אז אינם חושבים בכלל להעתיק עבור צרכם. הנה זו המדרגה לבקש הכל עבור עבודת ה' זה נקרא שבת, כי שבת הוא מעין עולם הבא ואין שום אחיזה מעולם הזה, וזהו כוונת הפסוק "וספרתם לכם" – מלשון ספיר ומאיר – פירוש אימתי תביאו בהירות בעסקי ה"לכם" בעניני פרנסה וצרכי האדם "ממחרת השבת" כשאתם בבחינת אחר השבת, אמנם כשאתם בבחינת השבת אזי ישכח מאצליכם לבקש טובה עבורכם. (קדושת לוי)

ולקחתם לכם פרי עץ הדר (כג' מ') כאשר תקדשו את הדברים הגשמיים 'לכם' אזי הם יתעלו להיות 'פרי עץ הדר'.

(אמרי חיים)

המוציא אתכם מארץ מצרים (כב' לג') מארץ מצרים מבית עבדים שהוא תכלית שני היציאות שיגמור רק לעתיד לכן ראשי תיבות מארץ מצרים מבית עבדים כמספר קץ' וסופי תיבות כמספר תקע' מבית עבדים עם האותיות והכולל כמספר בשופר' שהוא תקע בשופר גדול שהוא לעדן קץ במהרה.

(אדמוה"ז ב' שלחן הטהור זי"ע)

שיקבלו את דבריו שהם דברי אלוקים חיים ומאת ה' יתברך הם נאמרים.

והנה אנו נמצאים בימי הספירה שהמה ימי הקטנות שנוהג בהם בדיני אבלות במקצתם מחמת פטירתם של תלמידי רבי עקיבא, ופרשת אמור נמצא בימים האלו, ובזו הפרשה כתוב שמירת שבת וכל המועדים וימים הטובים שהם ימי הגדלות כנודע, ומובא (בספר חיים ושלום) מהרה"ק המנחת אלעזר ז"ע שהכוונה בזה להאיר בהם מבחינת גדלות בתוך ימי הדינים והקטנות להמתין, זה שפירש רש"י הק' להזהיר גדולים על הקטנים, שלהזהיר זה הוא מלשון "זהירו כזוהר הרקיע" וקאמר הכוונה שקריאת ימי הגדלות של הימים טובים שכתובין בפרשה זו הוא כדי להזהיר גדולים על הקטנים, בימים אלו של ספירה כדי להאיר לנו את הימים האלו.

והנה אנו נמצאים סמוכין ליום הנורא והקדוש של ל"ג בעומר שהוא יום הילולא דר' שמעון בר יוחאי התנא הק' אשר גילה האור המופלא של הזוהר הק' המאיר לעולם כולה באור זרוע לצדיק הק' הרשב"י וחבריו הק' שהם בבחינת זיהירו כזוהר הרקיע שבזכותם נזכה להיגאל בגאולה השלימה, וכמו שכתבו הספרים הק' שבזכות גילוי תורת הרשב"י שזה פנימיות התורה ובעיקר הגילויים הנוראים של האריז"ל וחבריו הק' ועד גילוי תורת הבעש"ט הק' שבזכותם נזכה להיגאל בגאולה השלימה וכמו שכתוב בספר הק' דגל מחנה אפרים בפרשת בשלח על הפסוק ובני ישראל יוצאים ביד רמה (שמות יד, ח) והתרגום אנקלוס תירגם ובני ישראל נפקין ברי"ש גל"י וכתב הרה"ק בעל הדגל [מחנה אפרים] שהוא על דרך דאיתא בזה"ק שבספרא דא [שהוא ספר הזוהר] יפקון מן גלותא, ומבואר שם עוד יותר דכשיתגלה הספר הזוהר, אז בא יפקון מן גלותא וזהו שמרומז הפסוק הזה ובני ישראל יוצאים, היינו מן הגלות ביד רמה וכתרגומו בריש גלי, שברי"ש הוא ראשי תיבות ר'בי ש'מעון ב'ר יוחאי, גל"י פירושו כשיתגלה ספרו הקדוש שהוא ספר הזוהר אז בדא יפקון מן גלותא והבן

ויהי רצון שבימים האלו של הספירה נתחזק כלנו באחדות ובאהבת ישראל ולנהוג כבוד זה לזה, לתקן החטא שהיה שלא נהגו כבוד זה בזה ובזכות זה, וגם בזכות שנתחזק בתורה ויראת שמים נזכה להגאולה שלימה, שמבואר כבר בזה"ק שבחג השבועות נצא מן הגלות בזכות קבלת התורה, ויעזור ה' יתברך שברחמים וחסדים מגולים נצא להגאולה השלימה ע"י משיח צדקינו במהרה בימינו, אמן.

והנה שמעתי לפרש הדברים על פי דרכו של הרבי ר' אלימלך זי"ע, אבל קצת באופן אחר ולומר שאע"פ שדרך העולם הוא שמתגאים ביחוס וסומכין על זה מ"מ ציינו שיש אופנים שהיחוס מביא לאדם להיות שפל בעיניו ואדרבה מביאו למידת העניויות באופן שהוא חושב מי אני נגד אבותי הק' פארי היחוס שאני כלום נגדם ונגד גדולתם וקדושתם ועשייתם רצון ה' יתברך ואיך אני נראה נגדם ולכן הוא מתחזק כל הזמן ורוצה להגיע למעשי אבותיו.

אבל הצדיק שאין לו יחוס והוא ממשפחה פשוטה ביותר הוא יכול להגיע למידת הגאווה ולחשוב כי הוא נגד אבותיו צדיק הוא, ואדרבה הוא חושב ביותר שהוא הגיע למדרגת הצדיקים מבלי שיהיה לו איזה זכות אבות, אבל הוא יכול להגיע שיתרשל ח"ו מעבודת ה' ויחשוב שדי לו בכך שהוא נגד אבותיו נקרא צדיק, אבל למעשה זה לא נכון כי האדם צריך להיות לו גאווה דקדושה, בבחינת ויגבה לבו בדרכו ה', וצריך שיאמר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב וכן אמרו חז"ל חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, כלומר דמכיון שהוא יחזיק את עצמו חשוב, הוא יפרוש מן העבירות ויעבוד את ה' יותר ויותר.

ולכן יוצא לפי זה שלהצדיק שיש לו יחוס יכול הוא להגיע לענווה הפסולה, ויכול ח"ו לגרום לו התקררות מעבודת ה' ולכן אמר הכתוב אמור אל הכהנים בני אהרן שידעו בעצמם שהם בני אהרן שידעו הם חשיבות עצמם שהם מיוחסים וקדושים מרחם, זה יביאם שלא יהיו טמא לנפש שלא יגמנו עצמם בעבירה חלילה, כי בן מלך כשיודע בעצמו שהוא בן מלך, אז הוא יכול לבוא בהנהגתו לעשות רע וזה הוא מה שפירש רש"י להזהיר גדולים על הקטנים, שאף שהוא חושב שהוא קטן נגד אבותיו, מכל מקום צריך להזהירו שיהיה הגדלות של היחוס אבותיו עליו, בכדי שישמור את עצמו שלא יתלכלך את עצמו, ויהיה בעיניו מיוחס ובן מלך, ועל ידי זה יחוס על נפשו וישים עין פקוחה על כל מעשיו.

ולהצדיק שאינו מיוחס יאמר הכתוב שידע שה' אומר זאת מדבר דוקא להכהנים שהם בני אהרן, שאין השכינה שורה אלא על מיוחסים שאע"פ שאין היחס עיקר בעבודת השם, מ"מ זה הרבה מסייע לעבודת השם יתברך כידוע, ולכן יקטין את עצמו הצדיק שאינו מיוחס ואל יאמר זכה לכל זאת בשביל כוחו ועוצם ידו כי זה ענין גאווה אסורה אלא יאמר כי גם הוא מבני אברהם יצחק ויעקב, ואף על פי שיש הפסקים גדולים עד אליו, מ"מ נקראו כל ישראל בני אברהם יצחק ויעקב ובזכותם, הגיע הוא למה שהגיע בתורה ובמצוות ובקדושה, ולא יתלה שבזכותו הוא הגיע למה שהגיע ודו"ק

ונראה עוד לומר בדרך אפשר לפרש מה שכתוב אמור אל הכהנים בני אהרן ופירש רש"י להזהיר גדולים על הקטנים, עלי מה שדיברנו מזה בשבוע שעבר על הפסוק ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיך וגו', והבאנו את דברי הנועם אלימלך שכ' שה' ציוה למשה שידבר ותוכחה רק לאהרן אחיו הצדיק ובניו המקשיבים למוסר ולתוכחה ורוצים לשמוע שאליהם יגיד ויורה אבל לא יוכיח לאנשים לצים וריקנים שלא יכנסו הדברים לאזניהם כלל ע"ש, ולפי זה אפשר לומר גם כאן בכוונת הפסוק "אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם" כלומר שרק להם תגיד שהם צדיקים וישמעו בקולך.

ועוד הבאנו בשבוע שעבר לפרש על פי דברי השלה"ק על הפסוק אל תוכיח לץ פן ישנאיך אבל תוכיח חכם ויאהובך, כלומר שאדם הרוצה להוכיח להשני אל יוכיחו בכעס ובגנאי לומר לו לץ אתה, אלא יאמר לו שחכם אתה ולמה תעשה שטות כזאת, ואז הוא יאהב אותך ויקבל תוכחתך. ולפי זה גם כאן שכוונת הפסוק לומר למשה שיאמר אל הכהנים הק' שהם בני אהרן הק', ולכן נאה להם שלא יטמאו את עצמם לנפש, ואז זה יעשה פרי

בס"ד

עולו ואתכונשו להילולא דרשב"י

סדרי המעמד

בראשות מרן רבינו עט"ר שליט"א

ביום שני ליל ל' בעומר

בשעה 20.00

מעמד ההדלקה המרכזי

לכבוד התנא האלוקי רשב"י

בשעה 21.00

סעודת ההילולא ושולחן הטהור

כדאי רבי שמעון לסמוך עליו

נעימות חיים

ביאורי הפרשה

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

ברכת כהנים עם מסיכה בשעת הקורונה

**בפרשתנו פרשת אמור (כ"א, א) כתוב: ויאמר ה' אל משה
אמר אל הכהנים בני אהרן.**

הסתפקתי, כעת בגלל הקורונה ה' ישמרני, שלובשים מסיכות
על הפנים, האם מותר לברך ברכת כהנים עם מסיכה על הפנים,
?

והגאון האדיר רבי יצחק זילברשטיין שליט"א כתב לי וזה לשונו:
בברכת כהנים אין לעשות שום שינוי משאר הכהנים, ואפילו אם
יש לו מומים אין לו לישא כפיו, אמנם כתב בשו"ע (או"ח סימן קכח
סל"א) אם מנהג המקום לשלשל הכהנים טלית על פניהם, אפילו
יש בפניו ובידיו כמה מומין, ישא את כפיו. וכיון שנהגו לשלשל את
הטלית על הפנים, משום כך אין לחוש.

אלא שנראה שמטעם אחר אין לברך עם מסיכה על הפנים,
שכתב בשו"ע (שם ס"ד) אין מברכין אלא... ובנשיאת כפים, ובקול
רם. וכתב במשנ"ב (ס"ק נג) היינו בקול בינוני לאפוקי בלחש...
ומי שקולו צרוד לכאורה פשוט שאינו יכול לישא כפיו, וטוב שיצא
קודם רצה.

וכיון שכן, אי אפשר לישא כפיו עם מסיכה על הפנים, כי חסר
את המעלה של בקול רם, שלא ישמעו את קולו, ואם אינו רוצה
להוריד את המסיכה, יצא קודם רצה.

אמנם אם יש עשרה שיכולו לשמעו גם אם המסיכה, יכול לברך
ברכת כהנים עם המסיכה. עכ"ל.

והגאון רבי אלחנן פרינץ שליט"א מח"ס אבני דרך, כתב לי וז"ל:
נאמר בתוספתא (מגילה ג, יז. סוטה ז, ה) כי כהן שיש לו מום
בפניו ובידיו לא ישא את כפיו, וכן הובא בגמרא במסכת מגילה
(כד, ב). וכן פסק בשולחן ערוך (קכח, ל). ויל"ע אצלנו, דהרי הכא
אינו מום פיזי בפניו, אך יתכן דנראה משונה.

כתב השולחן ערוך (קכח, ל) שאין לישא את כפיו אם הוא
משונה: "מפני שהעם מסתכלין בו", מלבד אם הוא דש בעירו
(שרגילין בו). על פי זה לכאורה יש לחלק שאם גם לשאר הציבור
ישנה מסיכה על פניהם דאז שרי לישא את כפיו, כיוון דמקרי דש
זה בזה. אך אם אין הציבור הולכים עם מסיכה, אזי אסור יהא
לכהן לישא את כפיו באופן זה, מפני שהוא משונה ויבוא חלילה
הציבור להסתכל בו. ומצינו דכתב במפורש ערוך השולחן (קכח,
מב) כי מום בפניו הוא כאשר פניו משונים משאר בני אדם.
וממילא אם כולם הולכים מסכה, הרי אין פונים משונים משאר בני
אדם. [אלא א"כ מיירי שהוא הולך עם המסכה יותר משלושים יום,
דאז מקרי דש בעירו (עיין בספר ואני אברכם פמ"ו עמוד קפח)].

בחשש כשפניו משונים, ביאר במאמר מרדכי (או"ח קכח,
סקל"ט) דאף על פי שהעם מזהירים שלא להסתכל בכהנים, מכל
מקום אילו היה שום שינוי בכהן הנושא את כפיו לא היו העולם
נזהרים מלהסתכל בו, שכן הוא דרך העולם לראות ולתור
בדברים המשונים. ולכן אמרו שאין לכהן בעל מום לישא את כפיו,
שלא להביא העם להסתכל בו, דאף שחכמים אסרו להסתכל בכל
כהן, מכל מקום הטבע יכריע. כן נראה לי. וממילא ה"ה אצלנו, אם
ישנו שינוי שאינו אצל השאר, הדבר יגרום לאנשים להסתכל בו.

ועיין במשנה ברורה (קכח, סקק"ט) שביאר זאת: כי בדבר
מתמיה יסיחו דעתם מלהתכוין לברכה (ע"פ המובא בבית-יוסף).
וממילא אם כולם מסתובבים עם מסכה, אין זה מתמיה, ולא יגרום
שיסתכלו על הכהן.

העולה לדינא: כהן יכול לישא את כפיו כאשר יש לו מסכה על
פניו, בתנאי שכן מסתובבים גם הציבור, ואין דבר זה משונה (או
לחילופין שהוא כבר מסתובב כך יותר משלושים יום). אך אם אין
הציבור מסתובב באופן זה של מסכה על פניהם, אין לכהן לישא
כפיים באופן זה. (עכ"ל)

את ה' אלוךך תירא. (י"כ) מפרש האלשיך הקדוש ומתוך
יראה זו "ואותו תעבוד" זו תפילה הקרויה עבודת ה'. ותגיע
בתפילתך לבחינת "ובו תדבק ובשמו תשבע" - "הוא תהלתך"
תוכל להשתבח בו שעושה רצונך כי - "הוא אלוךך" קבלת
עליך מלכותו.

עד כמה כוחה של תפילה נביא סיפור שנוכל ללמוד ממנו
עולמות איך באמונה ותפילה בה' ניתן להשיג כל דבר: בעיר
פוזנא היה חולה שהגיע עד שערי מות והרופאים התייאשו
מחיו, ואמרו שאין רפואה למחלתו. בינתיים נודע שפמליית
המלך עוברת דרך פוזנא. מיהרו והבהילו את רופאו של המלך
אל החולה. בדקו והביע דעתו שאין מה לעשות - כדברי
הרופאים שקדמו לו.

שמע זאת הגאון רבי עקיבא אייגר זצ"ל, רב העיר. פנה אל
הרופא ואמר: "יסלח לי כבודו, אם אשאל אותו שאלה". ענה
הרופא: "בכל הכבוד! ישאל הרב את שאלתו!" שאל הגאון: "לו
חלה המלך, חלילה, במחלה זו - מה היו עושים?" נותר הרופא
דומם, ולאחר רגע ארוך השיב: "אומר לרב את האמת. יש עוף
אחד בנבכי היער, הרחק מכל מקום ישוב. עוף נדיר, שאם
יצודו אותו ויבשלו את בשרו וישקו את החולה מן המרק היוצא
מן הבשר הזה, זו היא רפואתו. כבוד הרב שאל מה הייתי
עושה אם חלה המלך במחלה זו - ובכן, הייתי שולח פלוגות
חיילים לפשוט על היערות, לפלס להם דרך, ללחום בחיות
הטרף - ולאחר את העוף. רבים הסיכויים, שכאשר ישובו
ממסעם המפרך יתברר שאין זה העוף הדרוש אלא עוף דומה,
ויצטרכו לשוב על עקבותיהם, ומי יודע אם ימצאו את העוף
ויצליחו להביאו. כל זאת היו עושים בשביל המלך - אבל בשביל
אדם פשוט אין כל עצה, והמחלה חשוכת מרפא". הלך הרופא
לדרכו והגאון נכנס לחדרו.

לקח בידו ספר תהילים, ושפך נפשו בתחינה לבורא העולם
שיזמן לחולה את רפואתו. עודו מתפלל, ומן הארובה נשמע
קול שכשוך, שקשוק וטפיחה. ביקש הגאון שיעלו לגג, כי קול
בוקע מן הארובה. עלה אחד מבני הבית לגג - ומצא ציפור
מוזרה מחבטת בארובה, מבלי יכולת להחלץ. נטל את העוף,
ושב עמו לחדרו של הרב. נהרו פני הגאון, נטל את העוף, והלך
עמו לבית החולה.

הורה לבני הבית לבשל את בשרו, ולהגמיע לחולה מהמרק
- וציוה שאת הנוצות שימרטו מהעוף ישמרו במקום מוצנע. וכך
הכן עשו, נתנו לחולה לשתות מהמרק שנוצר. ולא עברו ימי
אחדים והיהודי קם ממטת חוליו כאחד האדם, ולא היה ניכר
בה שהיה חולה אנוש אך כמה ימים לפני כן. כעבור כמה
חדשים נסע רופא המלך דרך פוזנא. נזכר בחולה היהודי
שהרב גילה בעיניו מעורבות כה רבה. בטוח היה שהחולה
נפטר זה מכבר, ובכל זאת עלה לביתו. בישרוהו שהחולה
נרפא כליל מהמחלה, והוא מסתובב כאחד האדם, והוא שווה
קעת במקום עבודתו. אם הרופא ימתין, יפגוש בו.

נעתקו המילים מפי הרופא. לבסוף שאל: "באיזו תרופה
טיפלו בו?" השיבוהו: "הרב הביא לכאן עוף, והורה לבשלו
ולהשקות את החולה במרק". השתומם ואמר: "כלום יש עוף
נוסף, שיש לו אותן סגולות ריפוי?" נזכרו שהרב הורה לגנוז
את נוצות העוף למשמרת. הוציאום והראו לרופא. התבונן בהן
וקבע: "הרי זה אותו עוף נדיר - כיצד הגיע לידי הרב? עתה
נוכחתי לדעת שהרב יכול להשיג בתפילתו כל חפצו - אף מה
שיקשה על המלך להשיג בגדודי חייליו". ומזה לומדים גם אנו:
כח התפילה מאי? שבכח התפילה ניתן להשיג כל דבר, וזהו
הכלי הטוב ביותר שהשתמשו בה עם ישראל בכל הדורות
לבקש מאת ה' יתברך כל צרכם.

עובדות חיים

דינרים פחות ששה דינרים, אמר להם רשב"י: תנו לי ששה דינרים ואשחרר אתכם ממעצרכם, עמדו ונתנו לו בהצנע ששה דינרים, הלך רשב"י ושיחד בהם את השליח שלא יספר למלך על אודות הענין, כשיצאו לחפשי שאלו את רשב"י: אם ידעת מקודם מדוע לא אמרת לנו את אשר יקרה אותנו באחרית הימים ואז בחפץ לב היינו נותנים גם ששה דינרים אלו לעניים, ולא היה לנו את כל העגמת נפש הלזו, השיב להם רשב"י: ידעתי גם ידעתי שבשמחה רבה הייתם נותנים את כספכם לעניים, ולמרות זאת נמנעתי מלגלות לכם על אודות הגזירה לפי שרציתי לזכותכם במצות צדקה לשם שמים.

(ויקרא רבה לד, יב.)

רשב"י ישב פעם בפתח שערי העיר לוד, זקף עיניו וראה את השמש מאירה במלוא עוצמתה, לפתע נתעמעם אורה שלש פעמים עד שחשך האור לגמרי ונראו בשמש צבעי שחור וירוק, פנה רשב"י לבנו רבי אלעזר: בני, בוא אחרי כי וודאי נגזרה גזירה מלמעלה והקב"ה מבקש להודיעני ששלושים יום תלוי הדבר שנגזר בעליונים ואין הקב"ה עושה דבר עד שמודיע לצדיקים, והו שכתוב "כי לא יעשה ה' אלוקים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים", החלו מהלכים ונכנסו לכרם, שם ראו נחש גדול בא במרוצה ופיו פתוח ולוהט בעפר הארץ, התנער רבי שמעון וחיטט בידיו על ראש הנחש, ובעוד שהנחש משפיל את פיו הבחין רשב"י שלשונו מרחשת, אמר לו: עכנאי עכנאי לך ואמור לנחש העליון שרבי שמעון בר יוחאי נמצא

בעולם, הרכין הנחש את ראשו לתוך בור אחד שבעפר ואז הוסיף רשב"י ואמר: גחזני, כשם שהנחש התחנות חזר לנקב העפר, כן העליון יחזור למקומו, נשאו רשב"י ובנו ר"א תפילה לה' ובעוד שפתותיהם רוחשות תפלה ותחנונים, שמעו קולו של כרוח האומר: הממונים על גזירות הכנסו למקומכם כי רבי שמעון בר יוחאי ביטלן, אשריך רשב"י שריבונך חפץ ביקרך יותר מכל בני העולם, במשה רבינו נאמר "ויחל משה" שאחזתו מחלה, ואתה רשב"י גזר גזירה והקב"ה מקיים, הוא גזר ואתה מבטל, מיד ראה רשב"י שהחמה שבה להאיר כבתחילה, והשחור חלף כלא היה, נענה ואמר: וודאי כבר נתמתקו הדינים בעולם, נכנס לביהמ"ד ודרש "כי צדיק ה' צדקות אהב ישר יחזו פנימו".

(זוהר ויקרא טו ע"א)

בעיר צידון התגוררו זוג ששהו עשר שנים ולמגינת לבם לא זכו להפקד בזרע של קיימא, באו לפני רבי שמעון בר יוחאי ובקשו להפרד אמר להם: בקשה אחת לי אליכם ואל תסרבו לי, כשם שנשאתם זה לזה מתוך אכילה ושתייה, כך תפרדו לדרכיכם מתוך אכילה ושתייה, בני הזוג קיימו בנאמנות את דברי רשב"י וערכו סעודה מכובדת אשא אליה החמנו תלמידי חכמים ועניים, בעת הסעודה כטוב לב הבעל בין אמר להאשה: ראי כל חפץ טוב שיש לי בבית טלי אותה ולכי לבית אביך, המתניה האשה ובראותה כי תרדמה נפלה על בעלה הורתה לעבדיה לשאתו במיטתו לבית אביה, בחצי הלילה נעור הבעל משנתו וכיון שפג יינו התבונן ומצא עצמו במקום זר, פנה בשאלה לרעייתו: מה לי ולבית אביך אשר הבאת אותי הלום, השיבה האשה: וכי לא כך אמרת לי אמש, כל חפץ טוב שיש בביתי טלי אותו ולכי לבית אביך, ובכן אין לי חפץ טוב יותר ממך, חזרו השנים לרשב"י וסיפרו לו את אשר ארע, בראות רשב"י את האהבה השרויה בין בני הזוג עמד וביקש עליהם רחמים ונפקדו. (שיר השירים רבה א)

לזכר עולם יהיה צדיק

רביה"ק יצחק צבי משה בן רבינו אביגדור זי"ע

עלה בסערה השמימה ד טבת תשעט

פעם הגיע רשב"י לעיר לוד ונדע לו שמגיפה שוררת בעיר, הסתובב רשב"י בעיר וראה אנשים נופחים את נשמתם, אמר: כל זה בעיר ואני כאן, גוזרני שתבטל הגזירה, מיד יצאה בת קול והכריזה: מזיקים, צאו מן העיר, כי רבי שמעון בר יוחאי נמצא בעיר, ואע"פ שהקב"ה הוא גוזר הרי רבי שמעון מבטל, מיד בטלה הגזירה והמגיפה נעצרה, היה שם רבי חנינא אשר התפעל מגדלותו של רשב"י, והלך וסיפר על כך לרבי מאיר, אמר לו רבי מאיר: שבחו של רשב"י מי יכול לעמוד בו, אם לא שהוא כמשה רבינו ע"ה, כמו שמצינו במחלוקת קורח ועדתו אשר לאחריה פרצה המגיפה בישראל ציוה משה לאהרן לקחת מחתה לתת עליה אש שנלקחה מהמזבח ולשים קטורת לכפר על בני ישראל, ויעש כן אהרן ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגיפה, כל זה היה צריך לו למשה לטרוח, ואילו רבי שמעון בר יוחאי בדיבור בלבד ביטל גזירה והמגיפה מעל בני ישראל. (זוהר חדש רות קג ע"א)

יום אחד יצא רשב"י מביתו וראה את העולם שחשך, אפילה גדולה כסתה את פני תבל, ואור היום כאילו כיסוי עב מכסהו וסותמו מלהאיר, אמר רשב"י לבנו ר"א: אין זה מקרה אלא שהקב"ה חפץ לעשות בעולמו דבר הבה נראה ונתבונן מה מבקש הקב"ה לעשות בעולמו, הלכו רשב"י ובנו ר"א ויצאו חוץ לעיר, והנה לפניו מלאך אחד דומה להר גדול ונישא, ומפיו בקעו שלושים להבות של אש, שאל רשב"י את המלאך: מה בכוננתך לעשות, השיב המלאך: עומד אני להפוך את העולם ולהחריבו, כי אין בדור הזה שלושים צדיקים, וכך גזר הקב"ה על אברהם אבינו "ואברהם היו יהיה" יהי"ה בגימטריא שלושים, כי בכל דור ודור צריכים להיות לפחות שלושים צדיקים שגיגנו בצדקתם על העולם, אמר לו רשב"י: אבקשך ללכת לפני בורא עולמים ולאמר לו: "בר יוחאי נמצא בעולם, וכוחו שקול כנגד שלושים צדיקים", הלך המלאך בשליחותו, התייצב לפני כסא הכבוד ואמר לו מה שציוה לו רשב"י, אמר לו הקב"ה: לך והחרב את העולם ואל תשגיח על בר יוחאי, חזר המלאך לעולם הזה וביקש להחריבו, משראהו רשב"י אמר לו: אם לא תלך בשליחותי להקב"ה פעם שניה אגזור עליך שלא תוכל לעלות לשמים, ותהיה מוכרח להדחות למקום בו נמצאים עזא ועזאל, הם המלאכים אשר נדחו מלפני הקב"ה והפילם מן השמים לארץ, רשב"י המשיך ואמר לו: כאשר תבוא לפני הקב"ה תאמר: אם אין שלושים צדיקים בעולם יספיקו עשרים שכך נאמר "לא אעשה בעבור העשרים", ואם אין עשרים די אם יהיו עשרה שכך נאמר "לא אשחית בעבור העשרה", ואם אין עשרה די כוחם של שנים שכך נאמר "על פי שנים עדים יקום דבר" ואין דבר אלא עולם שנאמר "בדבר ה' שמים נעשו", ואם אין שנים הרי יש אחד, ואני הוא, ודי כוחו של אחד שכך נאמר "וצדיק יסוד עולם", באותה שעה יצאה בת קול מן השמים ואמרה: אשרי חלקך רבי שמעון, הקב"ה גוזר ואתה מבטל, עליך נאמר "רצון יראיו יעשה".

(זוהר בראשית לג ע"א)

בליל ראש השנה ראה רשב"י בחלומו שבני אחותו יצטרכו לשלם למלכות שש מאות דינרים, פנה אליהם רשב"י ועשאם גבאי צדקה ואמר להם: תשלמו הכל מכיסכם ופרטו כל הוצאה בפנקס מיוחד בסוף השנה נבדוק את החשבון והיה אם הפסדתם ממונם אשלם לכם עד פרוטה אחרונה, נענה האנשים לדבר רשב"י ובמהלך אותה שנה חילקו בעין יפה מעות לעניים, בשלהי השנה הלשינו עליהם אצל המלכות שהם מסתחרים במשי, דבר שנאסר ע"י השלטונות, כתוצאה מההלשנה אסרום וחיבשום בבית האסורים, בא עליהם אחד מאנשי הממשלה בהצעה: אם תרצו להנצל מעונש ב' דרכים יש לפניכם, או שתעשו בגד חשוב למלך, או לשלם קנס שש מאות דינרים, כששמע רשב"י את כל אשר נעשה בא אליהם לבקרום בבית האסורים, ושאלם: כמה מעות הוצאתם בשנה זו לעניים, בדקו את החשבון ומצאו שחילקו לאביונים שש מאות